

Úvodem své rigorózní práce bych ráda specifikovala problematiku, o které bude pojednávat, neboť kolektivní správa práv je v dnešní době poměrně rozsáhlým administrativním systémem, který se prolíná v podstatě všemi oblastmi lidské tvůrčí činnosti, jejímž výsledkem jsou autorská díla nebo předměty ochrany s autorským dílem související. Tato práce se bude zabývat kolektivní správou autorských práv k hudebním dílům s textem i bez textu, a to především s ohledem na užití hudebních děl na internetu a jiných obdobných sítích. Autorská práva, která jsou v tomto případě využívána, se odbornou veřejností nazývají zkráceně online práva nebo někdy též práva digitální.

Důvodů, které mě vedly k výběru tohoto tématu, je hned několik. Nemohu přesně určit, který je tím nejvýznamnějším, tudíž si dovoluji je na tomto místě pouze stručně popsat. Dnes je stále rozšířenější používání moderních technologií pro distribuci nejrůznějších typů děl, zejména hudby a filmů, které možná časem nahradí nejen tradiční prodej nosičů hudby a audiovizuálních děl, ale i některé další typy šíření děl mezi veřejnost. S tímto souvisí i změna zdrojů příjmů pro autory, hudební nakladatele, kolektivní správce, ale i pro hudební vydavatelství a samozřejmě uživatele děl a dalších předmětů ochrany ve smyslu autorského zákona. Nové prostředí moderních technologií a nové zdroje příjmů vybízí všechny skupiny dotčených osob, tzn. uživatele, nositele autorských práv a práv s autorským právem souvisejících k aktivitám, které by do budoucna zjednodušily všechny postupy související s užíváním autorských děl a ostatních předmětů ochrany a současně zvýšily a v některých případech i urychlily příjem z využití předmětů ochrany.

Tlak ze strany zainteresovaných skupin osob, spolu se současným zvýšeným zájmem orgánů Evropské Unie o oblast kolektivní správy by měl vést k zásadním změnám v této části lidské

činnosti. Změny, které jsou očekávány a v podstatě i vítány ze všech zainteresovaných stran, patrně změni dosavadní postavení kolektivních správců, přičemž tyto změny se budou týkat zejména užití hudebních děl prostřednictvím internetu a dalších technologií.

V uplynulých letech jsem měla možnost se aktivně podílet na tvorbě praxe českého kolektivního správce pro práva k hudebním dílům ve vztahu k užitím děl na internetu a v mobilních sítích. Současně jsem měla možnost se podrobně seznámit s názory evropských orgánů, v té době aktuálními, na problematiku kolektivní správy obecně a ve vztahu k užitím předmětů ochrany v prostředí internetu a obdobných technologií. Taktéž jsem se účastnila většiny jednání kolektivních správců na půdě jejich nadnárodních, evropských a celosvětových sdružení, stejně tak jednání kolektivních správců s největšími nositeli práv (nadnárodních hudebních nakladatelství), která se týkala kolektivní správy online práv k hudebním dílům.

Vzhledem k tomu, že kolektivní správa online práv je pouze jednou z částí kolektivní správy, kterou však nelze jednoduše oddělit od celku, považuji za vhodné se v této práci věnovat kolektivní správě autorských práv jako takové a poté se podrobněji věnovat kolektivní správě ve vztahu k online právům. Jak už bylo výše uvedeno, budu se v této práci zaměřovat na kolektivní správu autorských práv k dílům hudebním, neboť pro tuto oblast autorských děl je systém kolektivní správy nejpropracovanější a právě kolektivní správa práv k dílům hudebním je v současné době na rozdíl od jiných oblastí pod drobnohledem evropských institucí.